

De implementatie en diagnostische waarde van de Amsterdam IADL-vragenlijst: onderzoek in een perifere geheugenpoli populatie

Angela van der Putten-Toorenborg^{1,2}, MSc student; Niki Schoonenboom³, MD, PhD

¹ Faculteit Klinische Psychologie, Open Universiteit van Nederland, Heerlen, Nederland

² Faculteit Klinische Neuropsychologie, Vrije Universiteit, Amsterdam, Nederland

³ Afdeling Neurologie, Spaarne Gasthuis, Haarlem, Nederland

Introductie: De populatie die de geheugenpoli van het Spaarne gasthuis bezoekt is een reële afspiegeling van het voorkomen van subjectieve geheugenklachten (SCI), MCI en dementie bij zowel oudere als jongere patiënten. Er wordt op de geheugenpoli gebruik gemaakt van diverse cognitieve screeningsmethoden in een multidisciplinaire setting ter ondersteuning van de diagnose. Binnen het multidisciplinaire team rijst de vraag in hoeverre de huidige screeningsmethoden bijdragen aan het onderscheid tussen milde cognitieve stoornissen (MCI) en dementie in de diverse leeftijdsgroepen. Naast het objectiveren van cognitieve stoornissen is de interferentie in het dagelijks leven een belangrijk criterium bij het stellen van de diagnose dementie. De Amsterdam IADL-vragenlijst (A-IADL) kan hierbij een belangrijke rol spelen indien deze wordt geïmplementeerd op de geheugenpoli. De A-IADL kan goed de interferentie bij beginnende dementie in kaart brengen en sluit goed aan bij de huidige technische ontwikkelingen. Uit onderzoek bleek de A-IADL-vragenlijst een betrouwbaar en valide instrument.

Doelstelling: Het doel van huidig onderzoek is om vast te stellen of de implementatie van de A-IADL op de geheugenpoli van het Spaarne Gasthuis (1) de diagnostiek vergemakkelijkt en reduceert, (2) de werkwijze op de geheugenpoli optimaliseert en (3) meer kennis verschaft over de diagnostische waarde van de A-IADL-vragenlijst bij een perifere geheugenpoli populatie.

Methoden

Design en procedure: In de huidige studie zal een gebruiksgerichte mixed methods benadering worden gebruikt in twee fasen. Fase 1 bestaat uit een kwalitatief focusgroep interview met clinici (neurologen en geriateren) en een klinisch neuropsycholoog die betrokken zijn bij de geheugenpoli. Fase 2 bestaat uit een kwantitatief onderzoek naar het onderscheidend vermogen en de aanvullende diagnostische waarde van de A-IADL.

Steekproef: Betrokken clinici/ klinische neuropsycholoog geheugenpoli van het Spaarne gasthuis en patiënten met geheugenklachten die zich laten onderzoeken op de geheugenpolikliniek en hun naasten.

Materialen: Het kwalitatief focusgroep interview zal uitgevoerd worden met behulp van een interview scenario. Bij het kwantitatief onderzoek zullen de demografische gegevens, de A-IADL, cognitieve screeningsinstrumenten (o.a. 7MS, MoCA), bestaande vragenlijsten (IQcode en EDIZ) en de indruk van de clinicus gebruikt worden.

Data-analyse: De kwalitatieve analyses zullen inductief uitgevoerd worden en de kwantitatieve analyses middels ROC, Logistische regressie, Pearson/Spearman correlatie.

Verwachte uitkomsten en conclusies: Er is behoefte aan de A-IADL-vragenlijst om te gebruiken bij de screening voor dementie en voor het onderscheid klinisch MCI en dementie. Het voegt als instrument toe aan de bestaande cognitieve screeningsmethoden. Bij jonge en oudere patiënten kan de A-IADL-vragenlijst goed worden gebruikt en het kan bijdragen aan het minder aanvragen van NPO's.

Referenties:

Jutten, R. J., Peeters, C. F. W., Leijdesdorff, S. M. J., Visser, P. J., Maier, A. B., Terwee, C. B., . . . Sikkes, S. A. M. (2017). Detecting functional decline from normal aging to

- dementia: Development and validation of a short version of the Amsterdam IADL Questionnaire. *Alzheimers Dement (Amst)*, 8, 26-35. doi:10.1016/j.dadm.2017.03.002
- Sikkes, S. A., de Lange-de Klerk, E. S., Pijnenburg, Y. A., Gillissen, F., Romkes, R., Knol, D. L., . . . Scheltens, P. (2012). A new informant-based questionnaire for instrumental activities of daily living in dementia. *Alzheimers Dement*, 8(6), 536-543. doi:10.1016/j.jalz.2011.08.006
- Sikkes, S. A., Knol, D. L., Pijnenburg, Y. A., de Lange-de Klerk, E. S., Uitdehaag, B. M., & Scheltens, P. (2013). Validation of the Amsterdam IADL Questionnaire©, a new tool to measure instrumental activities of daily living in dementia. *Neuroepidemiology*, 41(1), 35-41. doi:10.1159/000346277
- Sikkes, S. A., Pijnenburg, Y. A., Knol, D. L., de Lange-de Klerk, E. S., Scheltens, P., & Uitdehaag, B. M. (2013). Assessment of instrumental activities of daily living in dementia: diagnostic value of the Amsterdam Instrumental Activities of Daily Living Questionnaire. *J Geriatr Psychiatry Neurol*, 26(4), 244-250. doi:10.1177/0891988713509139
- Sikkes, S. A. M., Dubbelman, M. A., Verrijp, M., Jutten, R. J., Gillisen, f., Pijnenburg, Y. A. L. P., & Scheltens, P. (2019). Het meten van problemen in het dagelijks leven bij beginnende dementie: De Amsterdam IADL-vragenlijst. *Tijdschrift voor Neuropsychologie*, 14(2).
- van der Linden, B. (2016). Implementatie: vakgebied dat volwassen wordt.